

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

Katedra Veřejné správy

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Matriční úřady a matriční knihy

Předkládá: Pavlína Glazerová

Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Tomáš Louda CSc.

Plzeň 2022

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

Akademický rok: 2021/2022

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Pavína GLAZEROVÁ**
Osobní číslo: **R19B0032P**
Studijní program: **B6804 Právní specializace**
Studijní obor: **Veřejná správa**
Téma práce: **Matriční úřady a matriční knihy**
Zadávací katedra: **Katedra veřejné správy**

Zásady pro vypracování

1. Úvod
2. Matriční úřad
3. Matrikář/matrikářka
4. Matriční knihy
5. Zvláštní matrika
6. Praktická část
7. Zhodnocení dotazníku
8. Závěr
9. Resumé
10. Seznam použité literatury

Rozsah bakalářské práce:
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:

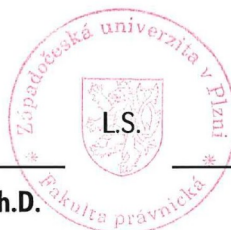
HENYCH, V.: Zákon o matrikách s komentářem. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2015: ISBN 978-80-7380-525-8.
PLECITÝ V., SKŘEJPEK M., SALAČ J., ŠÍMA A.: Základy rodinného práva: Aleš Čeněk, Plzeň 2009. ISBN 978-80-7380-139-7
HRUŠÁKOVÁ M., KRÁLÍČKOVÁ Z.: České rodinné právo: Nakladatelství Doplněk, Brno 2006. ISBN 80-7239-192-5
PRAŽÁK, Z.: Občanský zákoník s komentářem. Česká Těšín, Poradce, s.r.o., 2012: ISBN 978-80-7365-338-5.
RONOVSKÁ, K., DOBROVOLNÁ, E., LAVICKÝ, P.: Úvod do soukromého práva: Zvláštní část. Brno: Česká společnost pro civilní právo procesní, z.s., 2017: ISBN 978-80-88248-01-9.
ŠEVČÍK ml., L.: Vyznejte se v rodinném právu. Brno: BizBooks, 2014: ISBN 978-80-265-0221-0
ŠÍNOVÁ, R. a kolektiv: Řízení ve věcech rodině právních. Praha: Leges, 2010: ISBN 978-80-87212-50-9.
ŠÍNOVÁ, R., ŠMÍD, O. a kolektiv: Manželství. Praha: Leges, 2014: ISBN 978-80-7502-046-8.
NEVEČEŘALOVÁ, Marie. Zvláštní matrika, příručka nejen pro matrikáře. Brno: NOVEKO 96 spol. s r.o., 2011.
ÚZ: Vnitřní správa. Ostrava: Sagit, a.s., 2018: ISBN 978-80-7488-304-0.
ÚZ: Úředníci obcí a krajů. Ostrava: Sagit, a.s., 2018: ISBN 978-80-7488-3014-9.

Vedoucí bakalářské práce: **JUDr. Tomáš Louda, CSc.**
Katedra veřejné správy

Datum zadání bakalářské práce: **29. března 2021**
Termín odevzdání bakalářské práce: **31. března 2022**

JUDr. et PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.
děkan

JUDr. Tomáš Louda, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 25. října 2021

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracovala zcela samostatně a veškeré použité zdroje uvádím v seznamu literatury.

V Plzni, dne

.....
Pavλίna Glazerová

Poděkování

Tato strana bakalářské práce bude věnována lidem, kteří mi byli velice nápomocní při psaní práce. Moc bych chtěla poděkovat za všechny jejich rady, postřehy a podněty.

V první řadě bych chtěla poděkovat svému vedoucímu bakalářské práce panu JUDr. Tomáši Loudovi, CSc., za jeho rady, věcné připomínky a za možnost konzultací osobních či elektronických.

V rámci fakulty bych dále ráda poděkovala paní bakalářce Janě Hájkové, která mi byla nápomocná ohledně organizačních věcí s bakalářskou prací.

Dále děkuji městskému úřadu v Horní Bříze za umožněné praxe, při kterých jsem měla možnost nahlédnout i do matričního úřadu v obci.

V neposlední řadě bych chtěla poděkovat celé své rodině a přátelům, kteří mě při psaní práce podporovali a také všem respondentům za jejich čas a vyplnění dotazníku.

Obsah

Úvod.....	8
1. Matriční úřad.....	10
1.2 Zavedení matričních zápisů v českých zemích.....	11
1.3 Digitální vyřízení matričních dokladů a vydávání vícejazyčných českých dokladů.....	12
2. Matrikář/ matrikářka.....	13
2.1 Předpoklady pro přijetí do funkce.....	13
2.1.1 Zkouška matrikáře.....	14
2.2 Náplň práce matrikáře.....	15
3. Matriční knihy.....	16
3.1 Sběrka listin.....	17
3.2 Matriční událost a matriční skutečnost.....	17
3.3 Nahlížení do matričních knih.....	17
3.4 Zápis do matriční knihy.....	18
4. Kniha narození.....	20
4.1 Jméno a příjmení.....	21
4.1.1 Změna jména a příjmení.....	22
4.2 Rodný list.....	23
4.2.1 Ztráta rodného listu.....	23
5. Kniha manželství.....	25
5.1 Zásady pro uzavření manželství.....	26
5.2 Zánik manželství.....	26
6. Kniha partnerství.....	28
7. Kniha úmrtí.....	30
7.1 Úmrtní list.....	30
8. Zvláštní matrika.....	31
9. Praktická část.....	32
9.1 vyhodnocení dotazníku.....	32

Závěr.....	34
Resumé.....	36
Seznam zkratk.....	37
Seznam příloh.....	38
Klíčová slova.....	39
Použitá literatura.....	40
Přílohy.....	44

Úvod

Bakalářská práce je zaměřena na téma „Matriční úřady a matriční knihy“. Práce pojednává o základních informacích a službách, které matriční úřady nabízejí. Mým základním cílem bylo, aby i běžný člověk nepracující ve veřejné správě, po přečtení práce pochopil funkci matričních úřadů. Dále aby měl o matriční základní znalosti a věděl, jaké služby na matričním úřadě může využít.

V rámci mého průzkumu o tom, jak moc toho ví lidé o matričních úřadech a knihách, jsem vytvořila dotazník. Na dotazník odpovídali respondenti anonymně a byli z různých věkových kategorií. Díky odpovědím jsem mohla vytvořit praktickou část bakalářské práce, kterou najdeme na konci práce.

K psaní práce jsem využila tištěné i elektronické zdroje, které lze najít v seznamu literatury. Některé informace jsem čerpala z praxe na městském úřadě v Horní Bříze, konkrétně na matričním úřadě. Praxi jsem vykonávala necelé 2 měsíce a mohla nahlédnout pod ruce paní matrikářky.

Bakalářská práce obsahuje dvě části. První část je teoretická. V této části jsem se věnovala vysvětlení pojmů, které jsou pro matriku důležité. Jako příklad základních pojmů se může uvést pojem matrika, matriční událost a matriční skutečnost. Větší část práce je věnována matričním knihám a k nim náležejícím matričním dokladům. Věnovala jsem se i osobě matrikáře/ matrikářky. Zde jsem zmínila z převážné části zkoušku, kterou matrikář vykonává. Popsala její průběh a možnosti opakování, což může být přínosem pro člověka, který by se matrikářem chtěl stát a hledá ucelené informace o tom, jak se jím stát. Důležitou kapitolou, která se ne vždy zmiňuje, je historie, ve které jsem se snažila zmínit ty nejdůležitější fakta. Na konci práce můžete nalézt několik příloh, které doplňují a upřesňují informace v textu.

Praktická část stojí na vyhodnocení dotazníku. Dotazník se mi povedlo rozeslat mezi 70 respondentů. Cílem bylo zjistit, zda respondenti znají matriční úřady a jestli již využili jejich služby. Poslední otázky patřily zvláštní matrice a svatbě v zahraničí.

Mé domněnky jsou takové, že se odpovědi respondentů v dotazníku budou lišit především ve věkových skupinách. Respondenti ve věku od 16 do 25 let dle mého názoru budou o matričním úřadě znát základní věci, ale doposud úřad nenavštívili. Zatímco respondenti nad 25 let budou mít nejspíše již nějakou zkušenost s návštěvou matričního úřadu například v rámci uzavření manželství.

1. Matriční úřad

Základem pro matriční úřad je slovo matrika. Matrikou se rozumí státní evidence narození, uzavření manželství, vzniku registrovaného partnerství a úmrtí fyzických osob na území České republiky, narození, uzavření manželství, vzniku partnerství a úmrtí, k nimž došlo v cizině, jde li o státní občany ČR, dále uzavření manželství, k nimž došlo v cizině, byl-li život snoubence přímo ohrožen.¹

Činnosti matričního úřadu vykonávají matriční úřady, pod které spadají: obecní úřady, v hlavním městě Praze jsou to úřady městských částí, v územně členěných statutárních městech se jedná o úřady městských obvodů nebo úřady městských částí a pro území vojenských újezdů újezdní úřady. Správní obvody určí a vymezí Ministerstvo vnitra prováděcím právním předpisem.²

Matriční úřad nevede matriční knihy a sbírky listin pouze pro obec, ve které má sídlo, ale i pro obce patřící do jeho správního obvodu.³

Hlavní činnosti matričního úřadu by se pomyslně daly rozdělit do dvou skupin. Za prvé se jedná o činnosti v oblasti matriky, především vede matriční knihy narození, manželství a úmrtí a vede sbírku listin. Pokud se některá z těchto událostí stane v cizině, vede Úřad městské části Brno-střed takzvanou zvláštní matriku. Za druhé se jedná o oblast evidence obyvatel, kde řeší trvalé pobyty, doručovací adresy, zajišťuje vedení stálého seznamu voličů a mnoho dalšího.⁴

Na vedení matrik dohlíží nadřízené orgány. Obecní úřady obcí s rozšířenou působností kontrolují vedení matričních knih a sbírek listin minimálně 1x ročně u obcí v jejich správním obvodu. Nic nebrání tomu, aby těchto kontrol v průběhu roku bylo více. Dalším kontrolním orgánem jsou krajské úřady, které kontrolují výkon přenesené působnosti na úseku

1 Zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2010-2022 [citováno dne 9. 2. 2022]. Dostupné na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-301>
- §1 odst. 1 písm. a), b), c)

2 Tamtéž
- §2 odst. 1 písm. a)

3 Tamtéž
- §3 odst. 1 a 2

4 Rychnov u Jablonce nad Nisou – Město a úřad – Matriky [online] c2019 [citováno dne 9. 2. 2022]. Dostupné na: <https://www.rychnovjbc.cz/napln-cinnosti-matriky/ms-6286/p1=6286>

matrik, užívání a změny jména a příjmení u úřadů s rozšířenou působností ve svém správním obvodu, a to minimálně 1x ročně.⁵

1.2 Zavedení matričních zápisů v českých zemích

Vznik matrik se datuje k 16. století. Nejstarší dochovaná matrika je z roku 1531 a zaznamenány jsou v ní sňatky v Jáchymově.⁶

Matriky se vedly pouze na úseku církevní správy ve farnostech katolických, evangelických a utrakvistických. Vedení knih se velmi rychle ujalo, bohužel to samé nelze říci o formě zápisu. Doporučovalo se vést záznam křtu, svatby či pohřbu ve formě celé věty. Jelikož byl každý farář jiný a neexistoval přesný formulář, který by se mohl jen vyplnit, přizpůsobil si to každý tak, jak mu to nejvíce vyhovovalo. V závislosti na střídání duchovních správců se měnil například i jazyk, kterým byly události do matrik zadávány – latinsky, německy, česky. Lze také z těchto změn určit, že do knih nezapisoval pouze farář, ale například i kaplan nebo učitel. Na to reagovalo pražské arcibiskupství konzistoře vydáním nařízení. V tomto nařízení bylo pod pokutou uvedeno, že do matrik má zapisovat pouze farář a nikdo jiný. Navázalo na to například další nařízení, které taktéž pod pokutou zakazovalo měnění zápisů v matrikách. Do 17. a 18. století byly matriky velice variabilní. Někteří faráři vedli pouze jednu knihu, která byla rozdělena na tři části, jiní vedli tři různé knihy. Zápisy do nich si každý upravil po svém. V těchto stoletích se větný zápis změnil na tabulku. Začala se do matrik také uvádět popisná čísla domů. Postupem času přestaly být knihy matrik knihami církevní správy, odrazem tohoto posunu je rok 1781, kdy byly matriky prohlášeny za veřejné listiny.⁷

Ve druhé polovině 20. století byl vydán zákon č. 268/1949 Sb., který upravoval jednotný systém státních matrik vedených matričními odděleními národních výborů. Matriční agenda byla rozdělena do různých archivních souborů (státní oblastní archiv, farní úřady v okresních archivech, fara). Rozdělení způsobilo roztříštění původně úzce svázaných

5 Ministerstvo vnitra ČR - Základy matričního práva [online] 2022 [citováno dne 9. 2. 2022]. Dostupné na: [file:///C:/Users/pavli/Downloads/Zaklady_matricniho_prava_-_20220207%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/pavli/Downloads/Zaklady_matricniho_prava_-_20220207%20(1).pdf)

6 OPLETALOVÁ Jana, SLAVÍKOVÁ Věra, Poklady farních archivů - 5. Matriky a matriční doklady [online]. 2008 [citováno dne 9. 2. 2022]. Dostupné na: <http://ikd.bihk.cz/clanek.php?claid=4225>

7 Tamtéž

souborů písemností. Přesto však sbírky pomáhají mnoha zájemcům, kteří pátrají po osudech vlastních předků.⁸

1.3 Digitální vyřízení matričních dokladů a vydávání vícejazyčných českých dokladů

Spousta českých občanů žijící v zahraničí apeluje na možnost si digitálně vyřídit doklady na matričním úřadě. Hlavní portál, který by se podle nich mohl pro tuto skutečnost využívat, je datová schránka.⁹

V dnešní době je možné částečně doklady na matričním úřadě řešit on-line ale bohužel jen částečně. O druhopis lze zažádat prostřednictvím datové schránky, ale už si ho tam nelze vyzvednout. Předání druhopisu jde jen ve fyzické formě a to buď prostřednictvím navštívení matričního úřadu nebo českou poštou. U české pošty se jedná konkrétně o službu dopisu do vlastních rukou.¹⁰

Projekt, který by mohl tuto situaci vyřešit, se nazývá eMatrika. Na projektu se pracuje již tři roky. Primárním cílem je vybudovat centrální informační systém matričních údajů. Čeští občané žijící v zahraničí by měli možnost nechat si vystavit matriční doklad nebo druhopis na zastupitelském úřadu ČR v zahraničí. Dalším bodem, který by měl projekt přinést je výrazná digitalizace celé matriční agendy. Intenzivně na tom spolupracují Ministerstvo vnitra s Ministerstvem zahraničních věcí.¹¹

K matričním dokladům lze vydávat i vícejazyčné standardní formuláře, které slouží jako úřední překlad. Tuto možnost upravuje nařízení EU 2016/1191. Formuláře je možno využít ve všech členských státech EU. O formulář je nutno si zažádat na matričním úřadě, který je příslušný k matričnímu dokladu. Tato možnost je v ČR hojně využívána.¹²

8 OPLETALOVÁ Jana, SLAVÍKOVÁ Věra, Poklady farních archivů - 5. Matriky a matriční doklady[online]. 2008 [citováno dne 9. 2. 2022]. Dostupné na: <http://ikd.bihk.cz/clanek.php?claid=4225>

9 Ministerstvo zahraničních věcí ČR – Užitečné informace pro Čechy žijící v zahraničí [online] 2021 [citováno dne 9. 2. 2022]. Dostupné na: https://www.mzv.cz/cesi_v_zahranici/cz/sluzby_zastupitelskych_uradu_v_zahranici/aktuality/dotaznik_csbh_sluzba_obcanum_a_zvyseni.html

10 Tamtéž

11 Tamtéž

12 Tamtéž

2. Matrikář/ matrikářka

Osobě matrikáře je v zákoně o matrikách přidělen samostatný paragraf o šesti odstavcích. Přesně se jedná o § 9 tohoto zákona. Matrikářem může být občan, který je zaměstnancem obce, v hlavním městě Praze zaměstnancem městské části, která má působnost matričního úřadu. Prokázal odborné znalosti zkouškou u krajského úřadu, popřípadě zkouškou zvláštní odborné způsobilosti na úseku matrik a státního občanství podle zvláštního zákona.¹³

Matrikář je při výkonu své funkce podřízen starostovi obce a při výkonu své funkce má postavení úřední osoby. Má povinnost zachovávat mlčenlivost o údajích, které se dozví z matričních knih a tuto povinnost má, i když funkci nevykonává.

Na větších úřadech je matrikářů více, ale pro většinu menších obcí je matrikář jedna osoba, ta má v této funkci své jedinečné postavení, což se občas může jevit jako prestižní role a funkce.

2.1 Předpoklady pro přijetí do funkce

Pro přijetí do funkce musí prokázat odborné znalosti na úseku matrik odbornou zkouškou, kterou stanoví zákon. Zkouška obsahuje ověření znalostí právních předpisů týkajících se oblastí matrik, jména a příjmení a státního občanství. Znalosti musí prokázat i v rámci ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a ověřování pravosti podpisu. Matrikář musí znát právní předpisy, které se vztahují k jeho činnosti a budou ověřeny i jeho dovednosti v užívání výpočetní techniky.¹⁴

Matrikář má možnost se na zkoušku připravit a zaměstnavatel mu vykonání zkoušky umožní. Pokud matrikář zkoušku nesplní napoprvé, může zkoušku ještě dvakrát opakovat. Zkoušku lze opakovat nejdříve za 60 dnů a nejdéle do 90 dnů od nesplněné zkoušky.¹⁵

13 Zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2010-2022 [citováno dne 9. 2. 2022]. Dostupné na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-301>
- §9 odst. 1

14 Tamtéž
- § 9 odst. 2

15 Tamtéž

2.1.1 Zkouška matrikáře

Příprava na zkoušku se skládá ze dvou částí. Jedna z částí je samostudium. Druhá část se podle vyhlášky nazývá organizovaná. Týká se konkrétního úřadu, kde si může matrikář vyzkoušet, jak veškeré služby nabízející matričním úřadem fungují. V tomto případě jde především o konzultaci a vysvětlení problematiky. Problematika úseku matrik je dosti složitá a proto by měla odborná příprava trvat minimálně po dobu tří měsíců. Uchazeč od krajského úřadu obdrží seznam literatury a přehled právních předpisů, ze kterých se bude zkouška vykonávat.¹⁶

Zkouška se koná před tříčlennou komisí. Předsedou komise je matrikář krajského úřadu. Zkouška se skládá z písemné i ústní části. Aby se uchazeč mohl dostat k ústní části, musí v písemném testu zodpovědět alespoň dvě třetiny správně. Obsah testu stanovuje Ministerstvo vnitra. Hodnocení zkoušky je „vyhověl“ nebo „nevyhověl“. K tomu, aby uchazeč zvládl zkoušku s hodnocením „vyhověl“, musí po splnění písemného testu správně zodpovědět dvě třetiny z ústní zkoušky. Krajský úřad má povinnosti po provedení zkoušky sepsat zápis, ve kterém uvedete údaje o uchazeči, komisi, otázky z ústní zkoušky a vyhodnocení. Výsledek zkoušky se uchazeč dozví v den zkoušky a je mu oznámen matrikářem krajského úřadu (předsedou komise).¹⁷

O úspěšném splnění zkoušky obdrží uchazeč osvědčení o způsobilosti k výkonu státní správy na úseku matrik a jména a příjmení. Osvědčení obdrží ve dvojím vyhotovení. Jedno z nich uchazeč dá svému zaměstnavateli.¹⁸

- § 9 odst. 3

16 Vyhláška č. 207/2001 Sb., Vyhláška Ministerstva vnitra, kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2001-2022 [citováno dne 9. 2. 2022]. Dostupné na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-207>

- § 35

17 Tamtéž

- § 36

18 Tamtéž

- § 37

2.2 Náplň práce matrikáře

Je běžné, že úředník, který plní funkci matrikáře, má ve své náplni práce přiřazeny i jiné činnosti než zápis do matričních knih. Činnosti mohou být zcela odlišné od práce matrikáře. Na obci jsou matrikáři zařazeni do tzv. kumulované funkce. Pod tím si lze představit, že matrikář vedle této funkce vykonává také agendu evidence obyvatel obce, spravuje sociální záležitosti, má na starosti organizaci voleb v dané obci a jako další se nabízí například agenda správa hřbitova. Pro matriční agendu je i blízké vítání nově narozených občánků v obci. Zde jsme si představili jen výčet z další práce matrikáře na menším městě.¹⁹

19 Bc. Bc. Jana GRYGAROVÁ, Diplomová práce, Trávení volného času pracovníků matričních úřadů s ohledem na psychohygienu a prevenci syndromu vyhoření [online] c2018 [citováno dne 9. 2. 2022]. Dostupné na: https://theses.cz/id/2k5y9m/diplomka_GRYGAROV_-cel_komplet.pdf

3. Matriční knihy

Jedná se o knihy, do kterých se zapisují narození, sňatky, úmrtí a registrovaná partnerství, ke kterým došlo ve správním obvodu matriky, který tyto knihy vede. Každá kniha je určena pouze pro jednu matriční událost. Zápisy do matriční knihy se provádějí rukopisně do předem svázaných knih. Matriční úřad je povinen zabezpečit technické vybavení a matriční knihy před zneužitím údajů a před poškozením nebo zničením a uchovávat matriční knihy po stanovenou dobu. Po uplynutí stanovené doby se knihy předávají k archivaci příslušnému státnímu archivu.²⁰

Matriční tiskopisy jsou přísně zúčtovatelnými tiskopisy se zajišťovacími prvky proti jejich paděláním a pozměnění. Na každém tiskopisu najdeme opatření ve formě písmena nebo písmen označující sérii a šestimístnou číslicí každé série. Pokud by došlo k vyčerpání čísel dané série, následuje série označená dalším písmenem dle abecedního pořadí. Tisk matričních tiskopisů se provádí na bezdřevý papír ve formátu A4. Zajišťovacími prvky tiskopisu jsou: plná chemická ochrana papíru, vlastní jedinečný a nezaměnitelný průběžný vodoznak lva ve štítu a lipové listy.²¹

Matriční kniha se skládá ze svazků tiskopisů. Každý svazek obsahuje úvodní list, list podpisových vzorů, listy, na které se zapisuje narození, uzavření manželství, vznik partnerství nebo úmrtí a listy pro abecední jmenný rejstřík. Úvodní list knihy manželství je součástí příloh bakalářské práce (viz příloha č. 1). Jednotlivé matriční listy jsou předem očíslovány. Jeden svazek matriční knihy má maximálně 300 listů. Na přední straně vazby je vyznačen druh matriční knihy, název matričního úřadu, název obce či města a popřípadě i další označení jako je například název městské části nebo městského obvodu.²²

20 Zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2010-2022 [citováno dne 9. 3. 2022]. Dostupné na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-301>
- § 5, 6, 7, 23

21 Vyhláška Ministerstva vnitra č. 207/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2001-2022 [citováno dne 9. 3. 2022]. Dostupné na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-207>
- § 2a

22 Tamtéž
- § 3

3.1 Sbíрка listin

Jedná se o sbírku, kterou tvoří listiny sloužící jako podklad pro matriční zápis, změnu nebo opravu zápisu. Vede se pro každou z matričních knih a za každý kalendářní rok samostatně. Z toho vyplývá, že pokud je matriční kniha vedena několik let, je k ní několik sbírek listin. Uvedeme si to na příkladu: matriční kniha je vedena od roku 2013 do konce roku 2019, dohromady tedy 7 let. K této knize bude vedeno 7 sbírek listin.²³

3.2 Matriční událost a matriční skutečnost

Matriční událost je situace, která se následně zapisuje do matriční knihy. Především se jedná o narození, úmrtí, uzavření manželství a partnerství. Matriční skutečnost se váže k matričním událostem. Jde například o určení otcovství, změnu jména nebo příjmení, rozvod nebo osvojení.²⁴

3.3 Nahlížení do matričních knih

Zde je důležité o jako dlouho staré zápisy se jedná a zda se jedná o živou či mrtvou matriku. Matriční úřad povolí nahlédnutí do knihy jakékoli osobě. Podmínkou je, aby od zápisu do knihy narození, manželství a partnerství uběhlo 75 let, od zápisu do knihy úmrtí 30 let. Matričním knihám, u kterých neuplynuly zmíněné roky, se říká tzv. živé matriky.²⁵

Zákon o matrikách stanoví okruh osob, které se mohou do knih (živých matrik) podívat, přestože neuplynuly výše uvedené roky. Možnost nahlédnout do knihy matričního úřadu podle zákona má:

- fyzická osoba, které se zápis týká, nebo členům její rodiny, jejím sourozencům a dále zmocněncům těchto osob,

23 Ministerstvo vnitra ČR - Základy matričního práva [online] 2022 [citováno dne 9. 3. 2022]. Dostupné na:file:///C:/Users/pavli/Downloads/Zaklady_matricniho_prava_-_20220207%20(1).pdf

24 Ministerstvo vnitra ČR - Základy matričního práva [online] 2022 [citováno dne 9. 3. 2022]. Dostupné na:file:///C:/Users/pavli/Downloads/Zaklady_matricniho_prava_-_20220207%20(1).pdf

25 Ministerstvo vnitra ČR - Základy matričního práva [online] 2022 [citováno dne 9. 3. 2022]. Dostupné na:file:///C:/Users/pavli/Downloads/Zaklady_matricniho_prava_-_20220207%20(1).pdf

- pro úřední potřebu státních orgánů nebo výkon přenesené působnosti orgánů územních samosprávných celků,
- statutárním orgánům církví nebo duchovním jimi zmocněným, jde-li o matriční knihy vedené těmito církvemi do 31. prosince 1949,
- fyzické osobě, která prokáže, že je to nezbytné pro uplatnění jejích práv před orgány státu, nebo před orgány územních samosprávných celků. Z důvodů zvýšeného zájmu na ochraně soukromí tento okruh adresátů v některých případech zákon zužuje. Jedná se především o konkrétní případy. Například matka může požádat v souvislosti s porodem o utajení své osoby. Dalším důvodem je osvojení. V případě osvojení mohou do knihy nahlédnout pouze osvojitelé, po dovršení 12 let věku i osvojenec (pokud soud nerozhodne o utajení osvojení, v tomto případě může osvojenec nahlédnout až po dovršení svéprávnosti).²⁶

O zamítnutí nahlédnutí do matriční knihy matriční úřad vydává zamítavé správní rozhodnutí. Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání. Odvolacím orgánem je zde krajský úřad.²⁷

Žadatel, který chce nahlédnout do matriční knihy či sbírky, se musí dostavit na ten konkrétní úřad, který dané knihy nebo sbírky vede. Musí se prokázat platným průkazem totožnosti a předložit několik dalších dokladů, aby splnil podmínky pro nahlížení. Dále se musí prokázat, že má oprávnění k nahlédnutí do knihy.

3.4 Zápis do matriční knihy

Do matriční knihy se zapisují matriční události v časové posloupnosti. Může být prováděn i dodatečný zápis tzn. mimo časovou posloupnost a dodatečný záznam. Dodatečným záznamem se rozumí zapsání některých matričních skutečností po uzavření zápisu. Zápis v matriční knize lze i opravit. Všechny zmíněné úkony (zápis, dodatečný zápis, dodatečný

26 Zákon č. 372/2011 Sb. Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách) [online] c2010-2022 [citováno dne 9. 3. 2022]. Dostupné na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-372>
-§37

27 Ministerstvo vnitra ČR - Základy matričního práva [online] 2022 [citováno dne 13. 3. 2022]. Dostupné na: [file:///C:/Users/pavli/Downloads/Zaklady_matricniho_prava_-_20220207%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/pavli/Downloads/Zaklady_matricniho_prava_-_20220207%20(1).pdf)

záznam, oprava zápisu jsou uzavřeny podpisem matrikáře s uvedením data, kdy byly pořízeny.²⁸

Matrikář zápis do matriční knihy provádí vlastnoručně dokumentním inkoustem. Vyplní jednotlivé oddíly příslušného matričního listu. Zápis se označuje pořadovým číslem, které musí být čitelné. Pokud nelze vyplnit oddíl listu z objektivní neexistence údajů v době, kdy byl prováděn zápis, oddíl se proškrtne vodorovnou čarou. Pokud nebude vyplněna část oddílu „Záznamy a opravy“ před podpisem, oddíl se proškrtne napříč. Oddíl s názvem „Dodatečné záznamy“ nelze proškrtnout.²⁹

Zpoplatnění nahlédnutí stanoví zákon č. 634/2004 Sb., Zákon o správních poplatcích. Za nahlédnutí žadatel zaplatí 50 Kč. V případě kopie 50 Kč a za každou další stránku (i započatou) 40 Kč. Co se týče kopie z technických nosičů dat, tam je cena výrazně nižší, za první stránku žadatel zaplatí 15 Kč a za každou další 5 Kč. Dalším zpoplatněným dokumentem je stejnopis rodného, oddacího nebo úmrtního listu nebo doklad o registrovaném partnerství, případně doklad o rodném čísle. V tomto případě je stejnopis zpoplatněn 100 Kč.³⁰

28 Zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2010-2022 [citováno dne 13. 3. 2022]. Dostupné na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-301>
- § 47 - 51

29 Vyhláška Ministerstva vnitra č. 207/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2001-2022 [citováno dne 9. 3. 2022]. Dostupné na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-207>
- § 4 odst. 1, 2

30 Zákon č. 634/2004 Sb. o správních poplatcích [online] c2019 -2022 [citováno dne 13. 3. 2022]. Dostupné na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-634>
Příloha: Část I.: Položka 2, písm. a), Položka 3, písm. a), b)

4. Kniha narození

Zápisem do knihy narození se rozumí písemné prohlášení o narození dítěte bez ohledu na to, zda se dítě narodí živé nebo mrtvé. V dnešní době se zapisuje o něco méně údajů než dříve. Příští generace by nejspíš uvítaly více údajů, ale hlavní informace v knize najdeme. Zákon o matrikách stanoví, že se do knihy narození zapisují tyto údaje: jméno (jména) a příjmení dítěte, den, měsíc a rok narození dítěte, rodné číslo, místo narození a pohlaví dítěte. O rodičích se do knihy zapisují tyto informace: jméno (jména), příjmení (rodná příjmení), data a místa narození, rodná čísla, státní občanství a místo trvalého pobytu. Dále nesmí chybět datum zápisu a podpis matrikáře.³¹

Do matriční knihy lze zapsat pouze již existující jména a musí být zapsány správně podle českého pravopisu. Zákon nedovoluje zapsání zdvojnásobných, zkomolených nebo zdomácněných jmen. Jako příklad lze uvést jméno Honzík.³²

Poskytovatel zdravotních služeb, u něhož byl porod ukončen, je povinen oznámit narození příslušnému matričnímu úřadu. Pokud porod nebyl ukončen ve zdravotnickém zařízení, oznámí narození lékař, který jako první poskytl zdravotní služby. Pokud nedošlo k oznámení, jak je zde uvedeno, narození je povinen oznámit jeden z rodičů (popřípadě zákonný zástupce nebo opatrovník). Oznámení se provádí nejpozději do 3 dnů od narození dítěte (matka od té doby, kdy je schopna oznámení učinit).³³

K zápisu do knihy narození je potřeba předložit několik dokumentů. Dokumenty se liší v tom, zda se dítě narodilo za trvání manželství, mimo manželství a otec není znám nebo mimo manželství, k němuž bylo určeno otcovství nebo jehož otcem je muž, který dal k umělému oplodnění souhlas. Problémem je, pokud se žena (rodička) rozhodne pro „alternativní“ porod (porod doma). V tuto chvíli získává matrikář podklady od rodičů, popřípadě prohlížejícího lékaře a ne vždy jsou dostačující.³⁴

31 Ministerstvo vnitra ČR - Základy matričního práva [online] 2022 [citováno dne 13. 3. 2022]. Dostupné na: [file:///C:/Users/pavli/Downloads/Zaklady_matricniho_prava_-_20220207%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/pavli/Downloads/Zaklady_matricniho_prava_-_20220207%20(1).pdf)

32 HRUŠÁKOVÁ M., KRÁLÍČKOVÁ Z.: České rodinné právo: Nakladatelství Doplněk, Brno 2006. ISBN 80-7239-192-5. – str. 216

33 Zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2010-2022 [citováno dne 13. 3. 2022]. Dostupné na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-301> - § 16

34 Bc. Bc. Jana GRYGAROVÁ, Diplomová práce, Trávení volného času pracovníků matričních úřadů s ohledem na psychohygienu a prevenci syndromu vyhoření [online] c2018 [citováno dne 16.3. 2022].

4.1 Jméno a příjmení

V §77 občanského zákoníku najdeme, že jménem člověka se rozumí jeho osobní jméno a příjmení, které mu podle zákona náleží.³⁵

Osoba, které byl vydán matričním úřadem doklad, má povinnost užívat v úředním styku jméno (popřípadě jména), které je na tomto dokladu uvedeno.³⁶

Určení jména (jmen) dítěte je jedno z práv rodičů. Rodiče jsou povinni se na jméno dohodnout. Dohodnutí v tomto případě znamená souhlasné prohlášení obou rodičů a následné zapsání jména do matriky. V případě, že není znám druhý rodič nebo pokud soud jednoho z rodičů zbaví rodičovské zodpovědnosti, zapíše se jméno jen z rozhodnutí jednoho z rodičů. Na oznámení jména dítěte mají rodiče jeden měsíc od narození dítěte, pokud se do té doby rodiče na jméno nedohodnou, matrikář je povinen o situaci informovat soud.³⁷

Příjmení dítěte by mělo být známo již před narozením. Rodiče, kteří uzavřeli manželství, rozhodují o příjmení svých budoucích dětí při uzavírání manželství. Pokud rodiče nejsou manželé (mají různá příjmení), musí se dohodnout na příjmení jednoho z nich, které dítě bude užívat. Po rozhodnutí musí tuto informaci oznámit příslušnému matričnímu úřadu a přidat k tomu souhlasné prohlášení o určení otcovství. V případě, že není znám otec dítěte, dostane dítě matčino příjmení. Pokud se rodiče na příjmení nedohodnou, rozhodne o tom soud.³⁸

V ČR je známo, že příjmení ženy se od toho mužského liší. Většina žen v ČR používá přechýlené příjmení (koncovka -ová). Jsou ale případy, ve kterých si žena nechává příjmení svého muže ve stejném tvaru jako on. V poslední době se jedná spíše o moderní trend. Pokud žena chce stejný tvar příjmení jako má její muž, musí o to na matričním úřadě pouze zažádat. Od 1. 1. 2022 novela zákona o matrikách zrušila podmínky pro ženy, které chtěly zapsat své

Dostupné na: https://theses.cz/id/2k5y9m/diplomka_GRYGAROV_-cel_komplet.pdf

35 Zákon č. 89/2012 Sb. občanský zákoník [online] c2010-2022 [citováno dne 16. 3. 2022]. Dostupné na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>

36 Zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2010-2022 [citováno dne 16. 3. 2022]. Dostupné na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-301> - § 61 odst. 1

37 HRUŠÁKOVÁ M., KRÁLÍČKOVÁ Z.: České rodinné právo: Nakladatelství Doplněk, Brno 2006. ISBN 80-7239-192-5. – str. 215

38 PLECITÝ V., SKŘEJPEK M., SALAČ J., ŠÍMA A.: Základy rodinného práva: Aleš Čeněk, Plzeň 2009. ISBN 978-80-7380-139-7. – str. 60

příjmení v nepřechýlené podobě. Jedná se spíše o změnu kosmetickou. Ženy tuto možnost hojně využívaly i před novelou. Podmínky byly celkem volné, takže na ně většina žen dosáhla. Češky žijící v zahraničí mají možnost zvolit si nepřechýlené příjmení řadu let.³⁹ Nejčastěji možnost nepřechýleného příjmení volí ženy z ciziny, s trvalým pobytem v cizině nebo pokud jsou jiné národnosti anebo pokud je jejich manžel cizinec. Další zajímavou informací je, že v ČR je možné užívat dvě příjmení. Nejčastěji se manželé při uzavírání manželství domluví, že před příjmením společným budou užívat i své příjmení předchozí.

4.1.1 Změna jména a příjmení

Jméno a příjmení fyzické osobě lze změnit pouze na její žádost nebo na žádost jejich zákonných zástupců. Změna příjmení se převážně povolí pokud se bude jednat o hanlivé nebo směšné příjmení nebo z vážných důvodů. Změna nebude povolena v případě, že by byla změna v rozporu s potřebami a zájmy nezletilého.⁴⁰

Změna jména nebude povolena žadateli mužského pohlaví, který bude žádat o změnu mužského jména na jméno ženské. Žadatel nemůže žádat o jméno zkomolené, neexistující, zdrobnělé, domácké nebo o jméno, které má živý sourozenec společných rodičů. Matriční úřad povolí změnu jména (popřípadě i příjmení) na základě žádosti a potvrzení poskytovatele zdravotních služeb na jméno neutrální v případě zahájení léčby pro změnu pohlaví nebo změnu na jiné jméno byla-li léčba pro změnu pohlaví dokončena.⁴¹

K žádosti o změnu jména nebo příjmení, kterou fyzická osoba předkládá, musí dále přiložit následující dokumenty: rodný list, oddací list, popřípadě doklad o partnerství. U rozvedené osoby rozsudek o rozvodu, u ovdovělé osoby úmrtní list. Dále musí mít doklad k potvrzení trvalého bydliště a státního občanství. Nezletilému dítěti lze změnit jméno na základě toho, že s tím budou souhlasit oba rodiče popřípadě rozhodnutím soudu.⁴²

39 Ministerstvo vnitra ČR – Zpravodajství c2021 [citováno dne 20. 3. 2022]. Dostupné na: <https://www.mvcr.cz/isdoc/docDetail.aspx?docid=22357529&doctype=ART>

40 Zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2010-2022 [citováno dne 20. 3. 2022]. Dostupné na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-301> - § 72 odst. 1, 2 a 4

41 Tamtéž - § 72 odst. 3 a 5

42 Tamtéž - § 76 odst. 1 a 2

4.2 Rodný list

Jedná se o první doklad novorozence. Tento doklad mu nechají vystavit rodiče na příslušném matričním úřadě. Rodný list lze považovat za jeden z nejdůležitějších dokladů. Do věku patnácti let je to pro mladistvého hlavní osobní doklad. V rodném listě kromě informací o osobě, jemuž patří, najdeme i informace o jeho rodičích a hlavně identifikační údaj v podobě rodného čísla.⁴³

Rodný list je pro nás důležitý v průběhu celého našeho života. Je nutno ho předložit v těch nejdůležitějších krocích, které v životě uděláme. Jako příklad si můžeme uvést žádost o první občanský průkaz, uzavření manželství, při vystavování úmrtního listu zemřelého aj.⁴⁴

4.2.1 Ztráta rodného listu

Při ztrátě lze vydat druhopis listu, o který si můžou zažádat pouze určité osoby. Žádost může podat osoba, které se rodný list týká, její zmocněnec, nebo její příbuzní (manžel, rodič, dítě aj. – musí doložit příbuzenský vztah s osobou, které rodný list patří).⁴⁵

Žadatel o druhopis svého rodného listu má možnost se osobně nebo písemně obrátit na příslušný matriční úřad. Pokud by šlo o narození českého občana v zahraničí, musí se žadatel obrátit na zvláštní matriku v Brně-střed. Žádost musí obsahovat identifikaci žadatele a identifikaci osoby, které se výpis týká (pokud není totožná s žadatelem, potom je třeba také doložit oprávněnost žádosti). Dále musí být uvedeno místo a datum matriční události (v tomto případě místo a datum narození). V případě zasílání žádosti poštou musí mít žádost úředně ověřený podpis. Žádost může vyřídit i pověřená osoba, která bude mít plnou moc s úředně ověřeným podpisem.⁴⁶

43 Euro.cz – Co dělat při ztrátě rodného listu? Obráťte se na matriku [online] c2022 [citováno dne 20. 3. 2022]. Dostupné na: <https://www.euro.cz/udalosti/ztrata-rodneho-listu-duplikat-jak-postupovat-1446121>

44 Tamtéž

45 Jaktak.cz – Jak získat duplikát rodného listu [online] c2020 [citováno dne 20. 3. 2022]. Dostupné na: <https://www.jaktak.cz/jak-ziskat-duplikat-rodneho-listu.html>

46 Tamtéž

Na vystavení druhopisu má matriční úřad 30 pracovních dní. Poplatek za vystavení činí 100 Kč. Vystavený druhopis si lze vyzvednout osobně nebo si ho nechat zaslat poštou do vlastních rukou. V případě osobního vyzvednutí vám postačí průkaz k prokázání totožnosti, v druhém případě (zaslání poštou do vlastních rukou) musíte zaplatit správní poplatek.⁴⁷

⁴⁷ TJaktak.cz – Jak získat duplikát rodného listu [online] c2020 [citováno dne 20. 3. 2022]. Dostupné na: <https://www.jaktak.cz/jak-ziskat-duplikat-rodneho-listu.html>

5. Kniha manželství

„Manželství je trvalý svazek muže a ženy vzniklý způsobem, který stanoví tento zákon. Hlavním účelem manželství je založení rodiny, řádná výchova dětí a vzájemná podpora a pomoc.“ (Občanský zákoník, 2012, §655)

Je jedno, jaké místo si snoubenci pro svůj svatební obřad zvolí, vždy podklady pro obřad i po něm připravuje matrikář matričního úřadu příslušný v matričním obvodu. Matrikář je přítomen u každého obřadu, výjimkou je církevní sňatek. Před sňatkem je potřeba vyplnit dotazník k uzavření manželství. Z praxe je známo, že si tento dotazník raději vyplňuje matrikář sám v elektronické podobě, než aby ho snoubenci vyplňovali ručně. Snoubenci ho pak dostanou ve vytištěné podobě a zkontrolují údaje, které matrikář zapsal na základě doložených dokumentů. Následně dotazník snoubenci podepíší. Dokument se sepisuje a podepisuje před svatbou.⁴⁸ Po uzavření manželství obdrží manželé oddací list, který se vydává pouze z uzavřeného zápisu na předepsaném tiskopise. Údaje se vyplňují strojopisně nebo pomocí výpočetní techniky. Oddací list je přílohou bakalářské práce (viz příloha č. 3).

Pokud se snoubenci nemohou dohodnout na druhu sňatku, lze uzavřít dva (občanský i církevní). V této situaci je důležité dodržet určitá pravidla. Pokud někdo uzavřel občanský sňatek, nemá to na církevní sňatek vliv a tak se může konat. V opačném případě, kdy by byl církevní sňatek uzavřen první, nelze po něm uzavřít sňatek občanský.⁴⁹

Při obřadu se podepisuje protokol o uzavření manželství. Ten je podepsán novomanželé, svědky, oddávajícím a matrikářem. Na základě tohoto dokumentu a dotazníku k uzavření manželství provede matrikář zápis do knihy manželství. Zápis je o něco obsáhlejší, konkrétně jsou v něm tyto údaje: jména, příjmení, popřípadě rodná příjmení, den, měsíc, rok a místo narození, rodná čísla, osobní stav a státní občanství muže a ženy, kteří uzavřeli manželství. Dále je v zápise uveden den, měsíc, rok a místo uzavření manželství, informace o rodičích manželů, dohoda manželů o příjmení. V případě, že si manželé ponechají dosavadní příjmení, je součástí zápisu i dohoda o příjmení dětí v mužském a ženském tvaru.

48 Bc. Bc. Jana GRYGAROVÁ, Diplomová práce, Trávení volného času pracovníků matričních úřadů s ohledem na psychohygienu a prevenci syndromu vyhoření [online] c2018 [citováno dne 20.3. 2022]. Dostupné na: https://theses.cz/id/2k5y9m/diplomka_GRYGAROV_-cel_komplet.pdf

49 PLECITÝ V., SKŘEJPEK M., SALAČ J., ŠÍMA A.: Základy rodinného práva: Aleš Čeněk2009, Plzeň. ISBN 978-80-7380-139-7. – str. 29

Nechybí ani osobní informace, které se týkají svědků a nakonec taky datum zápisu a podpis matrikáře.⁵⁰

5.1 Zásady pro uzavření manželství

V občanském zákoníku nalezneme, že manželství může uzavřít osoba zletilá a plně svéprávná. Ve výjimečných případech může soud povolit manželství nezletilému, který není plně svéprávný, ale dovršil věk 16 let a jsou-li pro to vážné důvody. Další důležitou zásadou je, že osoba není v trvajícím manželství nebo partnerství.⁵¹

Manželství mohou uzavřít pouze osoby opačného pohlaví, konkrétně lze manželství uzavřít mezi jednou ženou a jedním mužem. Z toho vyplývá, že na našem území platí zásady monogamie. Vstup do manželství je dobrovolný. Nikdo nesmí být do obřadu nucen pohrůžkou či fyzickým násilím. Jednalo by se o manželství neplatné nebo zdánlivé.⁵²

Zásadou, kterou také nelze porušit je příbuzenský vztah. Nelze vstoupit do manželství s osobou biologicky příbuznou ani s uměle vytvořenou formou příbuzenství jako je osvojení.⁵³

5.2 Zánik manželství

Zánik manželství lze pouze z důvodů, které stanoví zákon. Důvody nalezneme v občanském zákoníku.⁵⁴

Prvním z důvodů k zániku manželství je rozvod manželství. Zde však platí podmínka, že manželství lze rozvést, pokud je soužití manželů hluboce, trvale a nenapravitelně

50 Bc. Bc. Jana GRYGAROVÁ, Diplomová práce, Trávení volného času pracovníků matričních úřadů s ohledem na psychohygienu a prevenci syndromu vyhoření [online] c2018 [citováno dne 21.3. 2022]. Dostupné na: https://theses.cz/id/2k5y9m/diplomka_GRYGAROV_-cel_komplet.pdf

51 Zákon č. 89/2012 Sb. občanský zákoník [online] c2010-2022 [citováno dne 21. 3. 2022]. Dostupné na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>
- § 672-676

52 HRUŠÁKOVÁ M., KRÁLÍČKOVÁ Z.: České rodinné právo: Nakladatelství Doplněk, Brno 2006. ISBN 80-7239-192-5. – str. 51-52

53 PLECITÝ V., SKŘEJPEK M., SALAČ J., ŠÍMA A.: Základy rodinného práva: Aleš Čeněk 2009, Plzeň. ISBN 978-80-7380-139-7. – str. 25

54 Zákon č. 89/2012 Sb. občanský zákoník [online] c2010-2022 [citováno dne 21. 3. 2022]. Dostupné na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>
- § 754

rozvráceno a nelze očekávat jeho obnovu. I kdyby bylo soužití manželů rozvráceno, nelze manželství rozvést v rozporu se zájmem nezletilého dítěte manželů, které nenabylo plné svéprávnosti nebo se zájmem manžela/ manželky, který se na rozvratu manželství převážně nepodílel a kterému by rozvod způsobil zvlášť závažnou újmu. To neplatí, pokud spolu manželé nežijí minimálně po dobu tří let.⁵⁵

Pokud se k návrhu na rozvod manželství, který byl podán jedním z manželů, připojí i druhý z manželů, soud manželství rozvede bez zjišťování příčin rozvratu. Zde manželství muselo trvat minimálně 1 rok a minimálně 6 měsíců spolu manželé již nežijí, dohodli se na úpravě poměrů nezletilého dítěte, dohodli se na úpravě majetkových poměrů, svého bydlení a popřípadě výživného pro dobu po tomto rozvodu.⁵⁶

Matrikář zde může informaci o rozvodu zapsat formou dodatečného zápisu, který se provede do volného místa u zápisu o uzavření manželství. S rozvodem souvisí i rozhodnutí o užívání příjmení po rozvodu. Matrikář zde přijímá oznámení o užívání dřívějšího příjmení či o zrušení používání příjmení společného. Oznámení lze učinit ústně do protokolu nebo písemně na jakémkoli matričním úřadě. Matriční úřad vydává povolení o užívání dřívějšího příjmení. Pokud by oznámení bylo učiněno na úřadě, u kterého nebylo zapsáno manželství, matrikář postoupí písemné oznámení společně s předloženými údaji příslušnému matričnímu úřadu.⁵⁷

Dalšími důvody k zániku manželství je smrt manžela, prohlášení manžela za mrtvého a změnou pohlaví manžela. Důležité je si uvědomit, že prohlášení za nezvěstného není důvodem k zániku manželství. Pokud se zruší prohlášení osoby za mrtvého, manželství se neobnoví.⁵⁸

55 Zákon č. 89/2012 Sb. občanský zákoník [online] c2010-2022 [citováno dne 22. 3. 2022]. Dostupné na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>

- § 755

56 Tamtéž

- § 757

57 Vyhláška Ministerstva vnitra č. 207/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2001-2022 [citováno dne 22. 3. 2022].

Dostupné na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-207>

- § 31 a 32

58 gov.cz – O životě v ČR – Zánik manželství Zákon č. 89/2012 Sb. občanský zákoník [online] c2022 [citováno dne 22. 3. 2022]. Dostupné na: <https://portal.gov.cz/rozcestniky/zanik-manzelstvi-RZC-11>

6. Kniha partnerství

Uzavřením partnerství se rozumí trvalé společenství dvou osob stejného pohlaví vzniklé dle zákonného postupu. Zákon o registrovaném partnerství nabył účinnosti v roce 2006. Jednalo se o velký zlom v dějinách. V souvislosti s tím byla zavedena nová matriční kniha – kniha partnerství. Partnerství vzniká na základě projevu vůle dvou osob, a to prohlášením o vstupu do registrovaného partnerství, které je učiněno před příslušným matričním úřadem. Partnerství lze uzavřít u matričních úřadů k tomu pověřených. Na území ČR je těchto úřadů 14. Jde pouze o matriky krajských měst.⁵⁹

Vstup do partnerství je umožněn všem, komu to zákon nezakazuje. Podmínkou pro vstup do partnerství je, aby alespoň jedna osoba vstupující do partnerství byla občan ČR. Do partnerství nemohou vstoupit osoby příbuzné v přímé linii nebo sourozenci. Dalšími důvody, které nedovolují vstup do partnerství jsou: osoba nedosáhla věku 18 let, nemá způsobilost k právním úkonům, již dříve uzavřela manželství, již dříve vstoupila do partnerství anebo do obdobného svazku osob stejného pohlaví v zahraničí a její manželství nebo partnerství anebo obdobný svazek trvá.⁶⁰

Vstup do partnerství s sebou nese i některé poplatky. Pokud osoby vstupující do partnerství nemají trvalý pobyt na území ČR, vstup je pro ně zpoplatněn v hodnotě 3 000 Kč. Jestliže má alespoň jedna osoba pobyt na území ČR zaplatí 2 000 Kč. Pro to, aby mohli osoby prohlásit vstup do registrovaného partnerství na jiném místě než je k tomu určené, potřebují povolení, za které zaplatí 1 000 Kč. Vydání vysvědčení o právní způsobilosti ke vstupu do registrovaného partnerství v cizině nebo s cizincem je zpoplatněno 500 Kč.⁶¹

Česká právní úprava stále neumožňuje uznávání sňatků stejnopohlavních párů. Dokumentem, který tuto možnost upravuje je sněmovní tisk č.201, který v roce 2021 prošel

59 Bc. Bc. Jana GRYGAROVÁ, Diplomová práce, Trávení volného času pracovníků matričních úřadů s ohledem na psychohygienu a prevenci syndromu vyhoření [online] c2018 [citováno dne 23. 3. 2022]. Dostupné na: https://theses.cz/id/2k5y9m/diplomka_GRYGAROV_-cel_komplet.pdf

60 Ministerstvo vnitra České republiky – Služby pro veřejnost [online] c2010 [citováno dne 23. 3. 2022]. Dostupné na: <https://web.archive.org/web/20140116204551/http://www.mvcr.cz/clanek/registrovane-partnerstvi.aspx>

61 Ministerstvo vnitra České republiky – Služby pro veřejnost [online] c2010 [citováno dne 23. 3. 2022]. Dostupné na: <https://web.archive.org/web/20140116204551/http://www.mvcr.cz/clanek/registrovane-partnerstvi.aspx>

teprve prvním čtením ve výborech. Výbor pro sociální politiku schválení nedoporučil a garanční výbor, který v tomto případě byl ústavněprávní výbor návrh neprojednal.⁶² Projednávání sněmovního tisku bylo ukončeno s koncem volebního období (tedy v roce 2021).⁶³

Změnu příjmení u stejnopohlavních párů, kteří se vzali v zahraničí, lze řešit ve správním řízení. Několik takových žádostí se již na matričních úřadech objevilo.⁶⁴

62 Ministerstvo zahraničních věcí ČR – Užitečné informace pro Čechy žijící v zahraničí [online] 2021 [citováno dne 25. 3. 2022]. Dostupné na:

https://www.mzv.cz/cesi_v_zahranici/cz/sluzby_zastupitelskych_uradu_v_zahranici/aktuality/dotaznik_csbh_sluzba_obcanum_a_zvyseni.html

63 Poslanecká sněmovna parlamentu České republik – Sněmovní tisk 201 [online] 2021 [citováno dne 25. 3. 2022]. Dostupné na: <https://public.psp.cz/en/sqw/historie.sqw?o=8&T=201>

64 Ministerstvo zahraničních věcí ČR – Užitečné informace pro Čechy žijící v zahraničí [online] 2021 [citováno dne 25. 3. 2022]. Dostupné na:

https://www.mzv.cz/cesi_v_zahranici/cz/sluzby_zastupitelskych_uradu_v_zahranici/aktuality/

7. Kniha úmrtí

Zápis do knihy úmrtí lze provést pouze v těchto dvou případech: při předložení listu o prohlídce zemřelého nebo pokud soud pravomocně rozhodne o prohlášení fyzické osoby za mrtvou. List o prohlídce zemřelého vystavuje vždy lékař. Povinností poskytovatele zdravotních služeb je do tří pracovních dnů od prohlídky těla nebo pitvy oznámit úmrtí příslušnému matričnímu úřadu.⁶⁵

Z knihy úmrtí ze zápisu o určité osobě se lze dozvědět: den, měsíc, rok a místo úmrtí, jméno, příjmení, popřípadě rodné příjmení, den, měsíc, rok a místo narození, pohlaví, rodné číslo, osobní stav, státní občanství a místo trvalého pobytu zemřelého. Dále se ze zápisu můžeme dozvědět jméno či jména, příjmení, popřípadě rodné příjmení, rodné číslo žijícího manžela, partnera v době úmrtí a datum zápisu a podpis matrikáře.⁶⁶

7.1 Úmrtní list

Jedná se o dokument prokazující úmrtí dané osoby. Vydává ho matriční úřad, pokud k úmrtí nebo nalezení mrtvé osoby došlo v obci, která se nachází na území jeho správního obvodu. Dokument se vydává na žádost. Žádost může podat ten, kdo prokáže právní zájem nebo osoba, která žila se zemřelým v době jeho smrti ve společné domácnosti anebo osoba, která zemřelému zajistila pohřeb.⁶⁷

Úmrtní list je důležitým dokumentem pokud by se žijící manžel rozhodl vstoupit znovu do svazku manželského nebo registrovaného partnerství. V tomto případě se úmrtní list znovu předkládá matričnímu úřadu. Úmrtní list je přílohou bakalářské práce (viz příloha č. 2).

65 Ministerstvo vnitra ČR - Základy matričního práva [online] 2022 [citováno dne 25. 3. 2022]. Dostupné na: [file:///C:/Users/pavli/Downloads/Zaklady_matricniho_prava_-_20220207%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/pavli/Downloads/Zaklady_matricniho_prava_-_20220207%20(1).pdf)

66 Zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2010-2022 [citováno dne 25. 3. 2022]. Dostupné na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-301> - § 21 odst. 1

67 Zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2010-2022 [citováno dne 25. 3. 2022]. Dostupné na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-301> - § 25 odst. 5

8. Zvláštní matrika

Zvláštní matriku bychom našli ve městě Brno-střed. Úřad je pověřen vedením matričních knih a souvisejících sbírek pro zápisy matričních událostí občanů ČR, ke kterým došlo v zahraničí. Dále vede zvláštní matrika zápisy matričních událostí občanů, ke kterým došlo na zastupitelském úřadě České republiky v cizině, námořním plavidle nebo v letadle mimo území České republiky a na místě, které nepatří pod pravomoc žádného státu. Agenda je vedena pro celou Českou republiku. Vznik této matriky je datován k roku 1950. Vytvoření této matriky bylo více než nutné především kvůli přehlednosti. Před vznikem zvláštní matriky se události zapisovaly do lokálních matrik v návaznosti na domovské právo.⁶⁸

Jedním z velkých rozdílů od ostatních matričních úřadů je, že zvláštní matrika nezapisuje údaje chronologicky ale podle toho, jak obdržela žádosti o zápis nebo podněty z moci úřední k zápisu. Převažují zde zápisy na žádost nad zápisy z moci úřední. Z moci úřední se zapisují především úmrtí v zahraničí.⁶⁹

Zhruba jedna čtvrtina svateb se v dnešní době odehraje v cizině, vyplývá to z různých statistik.⁷⁰ Počet svateb v zahraničí každým rokem roste a to má samozřejmě vliv na úřad zvláštní matriky v Brně. Roste tím počet zaměstnanců na úřadě a tím i cena provozu úřadu. Například v roce 2009 měl úřad 10 zaměstnanců, v roce 2019 vzrostl počet na 24 zaměstnanců.⁷¹

68 Ministerstvo vnitra ČR - Základy matričního práva [online] 2022 [citováno dne 25. 3. 2022]. Dostupné na: [file:///C:/Users/pavli/Downloads/Zaklady_matricniho_prava_-_20220207%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/pavli/Downloads/Zaklady_matricniho_prava_-_20220207%20(1).pdf)

69 Ministerstvo vnitra ČR - Základy matričního práva [online] 2022 [citováno dne 25. 3. 2022]. Dostupné na: [file:///C:/Users/pavli/Downloads/Zaklady_matricniho_prava_-_20220207%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/pavli/Downloads/Zaklady_matricniho_prava_-_20220207%20(1).pdf)

70 Statistika a my – magazín statistického českého úřadu [online] 26. 5 2021 [citováno dne 25. 3. 2022]. Dostupné na: <https://www.statistikaamy.cz/2021/05/26/rostouci-snatecnost-zastavil-koronavirus>

71 Český rozhlas – Brno – KREMR T.: Češi uzavírají stále víc manželství v cizině. Rostou kvůli tomu náklady na provoz zvláštní matriky v Brně [online] c1997-2022 [citováno dne 25. 3. 2022]. Dostupné na: <https://brno.rozhlas.cz/cesi-uzaviraji-stale-vic-manzelstvi-v-cizine-rostou-kvuli-tomu-naklady-na-provoz-8086678>

9. Praktická část

Praktickou část jsem pojala formou dotazníku. Dotazník je také jako celá bakalářská práce zaměřena na matriční úřady a matriční knihy. Byl vytvořen elektronickou formou a byl anonymní. Zajímala jsem se především o to, zda a jak moc lidé znají služby, které matriční úřad poskytuje. Zda služby využili a jaké byli jejich zkušenosti. V posledních otázkách jsem se zaměřila na zvláštní matriku.

Dotazníku se celkem zúčastnilo 70 respondentů. Respondenti byli různé věkové kategorie, z různých měst a obcí a různého pohlaví.

9.1 vyhodnocení dotazníku

Z celkového počtu 70 respondentů byla většina ženského pohlaví, přesně se jednalo o 42 žen a 28 mužů. Žádný z respondentů nebyl mladší 16 let. Nejvíce respondentů bylo ve studentském věku 16-25 let.

První otázka byla zaměřena na to, zda mají respondenti nějaké ponětí o matričním úřadě. Zde převážná většina věděla, co je to matriční úřad. Pouze 10 respondentů odpovědělo záporně. Další otázka už byla o něco konkrétnější. Ptala jsem se, zda ví, jaké matriční úřad nabízí služby. Zde už záporných odpovědí bylo o něco více (přesně 22). Z toho lze usoudit, že pojem matriční úřad je docela známý, ale ně všichni si ho dokážou spojit s tím, co ve veřejné správě dělá.

Následující otázkou jsem chtěla zjistit, jak moc jsou respondenti informováni o tom, co za úřady se v jejich městě či obci nachází. Konkrétně mě zajímalo, jestli se v místě jejich bydliště nachází matriční úřad. Zde byl výběr ze 3 možností – ano/ne/nevím. Zde mě velice překvapilo, že 16 respondentů zaškrtnulo odpověď „nevím“. Další pro mě zajímavým zjištěním bylo, že 22 respondentů uvedlo, že žije na území obce, kde se matriční úřad nenachází. Zbytek respondentů odpovědělo kladně.

Další otázka se týkala využití služeb matričního úřad, pokud respondent odpověděl kladně, navazovala další otázka. V otázce jsem se ptala, zda respondent již navštívil matriční úřad a využil jeho služeb a poprosila o specifikaci služby, kterou využil. Zde mi pouze 11 lidí odpovědělo, že služby využili. Odůvodňuji si to tím, že většina respondentů byla ve studentském věku a tak ještě nebylo tolik příležitostí a důvodů k navštívení matričního úřadu. Nejvíce se opakujícím důvodem kvůli kterému většina navštívila matriční úřad bylo narození dítěte, na druhém místě byla svatba. Mezi dalšími důvody bylo nahlédnutí do matriky a kopie rodného listu.

Z celkového počtu 70 respondentů byl pouze jeden respondent nespokojený se službami matričního úřadu. Bohužel tento respondent neudal důvod nespokojenosti, i když na to byl v dotazníku prostor.

Poslední otázky byly zaměřené na pojem „zvláštní matrika“ a zda by respondenti uvažovali o uzavření manželství v zahraničí. Většina respondentů pojem zvláštní matrika zná. Mé domněnky byly takové, že tento pojem bude pro respondenty spíše neznámý. Kladně odpovědělo přesně 59 respondentů. Služby zvláštní matriky z tohoto počtu využili pouze 2 respondenti. Nejvíce mě překvapily odpovědi na otázku ohledně uzavření svatby v zahraničí. Zde jsem byla přesvědčena o tom (a dokazují to i různé statistiky), že o svatby v zahraničí je velký zájem. Na tuto otázku odpověděla přesně polovina kladně a druhá polovina záporně.

Závěr

Bakalářská práce se věnuje tématu „Matriční úřady a matriční knihy“. Práce je zaměřena na upřesnění pojmů a vysvětlení služeb, které matriční úřady nabízejí. V práci naleznete i část praktickou, která byla zpracována na základě anonymního dotazníku.

Cílem práce bylo čtenáře seznámit s fungováním matričního úřadu, náplní práce tohoto úřadu a jednotlivými pojmy pro toto téma nezbytnými. Důležité pro mě také bylo, aby si čtenář po přečtení práce odnesl to, v jakém případě se na matriční úřad může obrátit a popřípadě si zjistili, kde se jeho příslušný matriční úřad nachází.

Celá práce je rozdělena do dvou částí. Teoretická část se nachází v první části práce. V této část jsem vytvořila ucelený pohled na matriční úřady a knihy. Čtenář zde nalezne informace o úřadě samotném, o náplni práce matrikáře a zkoušce, kterou musí složit, aby mohl funkci vykonávat. Nechybí informace o matričních knihách a jednotlivých dokumentech s nimi spojené.

V praktické části lze nalézt souhrnný text vytvořený na základě dotazníku, který vyplnilo 70 respondentů. V text jsou shrnuté odpovědi na jednotlivé otázky, na které respondenti odpovídali. První část dotazníku byla věnována obecným informacím o matričních úřadech a zda respondenti matriční úřad navštívili. Mezi poslední otázky jsem zařadila otázky týkající se zvláštní matriky a svateb v zahraničí.

Z výsledků dotazníku vyplývá, že pojem matriční úřad pro respondenty není neznámý, 60 respondentů odpovědělo, že tento pojem znají. O tom, jaké služby matriční úřad poskytuje už vědělo o něco méně lidí. Nejspíš je to z toho důvodu, že neměli zatím příležitost matriční úřad navštívit a nejsou zainteresovaní ve veřejné správě. Další otázkou jsem chtěla zjistit, jak dobře jsou respondenti informováni o tom, jaké úřady se v jejich obci nacházejí. Velice mě překvapilo, že celkem 16 respondentů neví o tom, zda se v místě jejich bydliště nachází matriční úřad. Mým předpokladem bylo, že to nebude vědět jen pár jedinců. Služby matričního úřadu využilo pouze pár jedinců. Zde jsem očekávala, že by nejčastější odpovědi, proč úřad navštívili, mohlo být narození dítěte nebo svatba. Mé očekávání se mi potvrdilo a nejvíce se opakujícím důvodem bylo narození dítěte, ale nechyběl i náhled do matriky nebo

kopie rodného listu. Co se týče zvláštní matrik, tento pojem respondenti také ve většině případů znali. Výsledky u poslední otázky, která se věnovala uzavření manželství v zahraničí, byly pro mě velice překvapující. Z různých statistik, které jsem dohledala před rokem 2020 (poté bylo uzavírání manželství ovlivněno dobou korona-virovou), bylo zřejmé, že svateb v zahraničí přibývá. Proto jsem očekávala, že bude převažovat zájem o zahraniční svatbu, odpovědi se však rozdělily přesně v polovině. Velký vliv na to dle mého názoru má nynější trend, kdy se začínají lidé vracet k využívání lokálních zdrojů ve všech různých odvětví.

Celkově dotazník dopadl nad moje očekávání. Lidé nějaké povědomí o matričním úřadě mají, což se bohužel nedá říct o jeho službách.

Při psaní práce a studiu různých zdrojů, jsem si všimla, že spousta obcí a měst, které mají matriční úřad, na svých webových stránkách o matričním úřadu neuvádějí příliš mnoho informací. To by se z mého pohledu mělo změnit a mohlo by to mít vliv na lepší informovanost veřejnosti.

Resumé

The bachelor thesis deals with the topic "Registry offices and registry books". The work is focused on the basic concepts and services of the registry office.

The bachelor thesis is divided into two parts. The theoretical part is located in the first part of the work. In this part, I have created a comprehensive view of registry offices and books. The reader will find here information about the office and the scope of work of the registrar.

In the practical part you can find a summary text created on the basis of a questionnaire. The questionnaire was filled in by 70 respondents. Respondents knew about the registry office and the special registry office. Unfortunately, some respondents did not know about the services of the registry office and they did not know if there was a registry office in their village.

Seznam zkratk

ČR – Česká republika

Kč – koruna česká

tzv. – takzvaný

aj. – a jiné

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Kniha manželství – úvodní strana

Příloha č. 2 – Úmrtní list

Příloha č. 3 – Oddací list

Klíčová slova

Česky

- Matriční úřady, matriční knihy, narození, manželství, registrované partnerství, úmrtí

English

- Registry offices, registry books, birth, marriage, registered partnership, death

Použitá literatura

Webové stránky

Bc. Bc. Jana GRYGAROVÁ, Diplomová práce, Trávení volného času pracovníků matričních úřadů s ohledem na psychohygienu a prevenci syndromu vyhoření [online] c2018 .

Dostupné na: https://theses.cz/id/2k5y9m/diplomka_GRYGAROV_-cel_komplet.pdf

Český rozhlas – Brno – KREMR T.: Češi uzavírají stále víc manželství v cizině. Rostou kvůli tomu náklady na provoz zvláštní matriky v Brně [online] c1997-2022.

Dostupné na: <https://brno.rozhlas.cz/cesi-uzaviraji-stale-vic-manzelstvi-v-cizine-rostou-kvuli-tomu-naklady-na-provoz-8086678>

Euro.cz – Co dělat při ztrátě rodného listu? Obraťte se na matriku [online] c2022.

Dostupné na:

<https://www.euro.cz/udalosti/ztrata-rodneho-listu-duplikat-jak-postupovat1446121>

gov.cz – O životě v ČR – Zánik manželství Zákon č. 89/2012 Sb. občanský zákoník [online]

c2022 . Dostupné na: <https://portal.gov.cz/rozcestniky/zanik-manzelstvi-RZC-11>

Jaktak.cz – Jak získat duplikát rodného listu [online] c2020. Dostupné na:

<https://www.jaktak.cz/jak-ziskat-duplikat-rodneho-listu.html>

Ministerstvo vnitra České republiky – Služby pro veřejnost [online] c2010. Dostupné na:

<https://web.archive.org/web/20140116204551/http://www.mvcr.cz/clanek/registrovane-partnerstvi.aspx>

Ministerstvo vnitra České republiky: Uzavření registrovaného partnerství [online] c2021.

Dostupné na: <https://www.mvcr.cz/clanek/uzavreni-registrovaneho-partnerstvi.aspx>

Ministerstvo vnitra ČR - Základy matričního práva [online] 2022. Dostupné na:

[file:///C:/Users/pavli/Downloads/Zaklady_matricniho_prava_-_20220207%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/pavli/Downloads/Zaklady_matricniho_prava_-_20220207%20(1).pdf)

Ministerstvo vnitra České republiky: Zázpis do zvláštní matriky [online] c2021. Dostupné na:
<https://www.mvcr.cz/clanek/zapis-do-zvlastni-matriky.aspx>

Ministerstvo vnitra ČR – Zpravodajství c2021. Dostupné na:

<https://www.mvcr.cz/isdoc/docDetail.aspx?docid=22357529&doctype=ART>

Ministerstvo zahraničních věcí ČR – Užitečné informace pro Čechy žijící v zahraničí [online] 2021. Dostupné na:

https://www.mzv.cz/cesi_v_zahranici/cz/sluzby_zastupitelskych_uradu_v_zahranici/aktuality/dotaznik_csbh_sluzba_obcanum_a_zvyseni.html

Munis: Informační systém pro města a obce: Matrika [online] c2022. Dostupné na:

<https://www.munis.cz/art/matr>

OPLETALOVÁ Jana, SLAVÍKOVÁ Věra, Poklady farních archivů - 5. Matriky a matriční doklady[online]. 2008. Dostupné na: <http://ikd.bihk.cz/clanek.php?claid=4225>

Poslanecká sněmovna parlamentu České republik – Sněmovní tisk 201 [online] 2021.

Dostupné na: <https://public.psp.cz/en/sqw/historie.sqw?o=8&T=201>

Rychnov u Jablonce nad Nisou – Město a úřad – Matriky [online] c2019. Dostupné na:

<https://www.rychnovjbc.cz/napln-cinnosti-matriky/ms-6286/p1=6286>

Statistika a my – magazín statistického českého úřadu [online] 26. 5 2021. Dostupné na:

<https://www.statistikaamy.cz/2021/05/26/rostouci-snatecnost-zastavil-koronavirus>

Vyhláška č. 207/2001 Sb., Vyhláška Ministerstva vnitra, kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2001-2022. Dostupné na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-207>

Zákon č. 301/2000 Sb. o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2010-2022. Dostupné na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-301>

Zákon č. 634/2004 Sb. o správních poplatcích [online] c2019 -2022. Dostupné na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-634>

Zákon č. 89/2012 Sb. občanský zákoník [online] c2010-2022. Dostupné na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>

Literatura

HENYCH, V.: Zákon o matrikách s komentářem. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2015: ISBN 978 80-7380- 525-8.

PLECITÝ V., SKŘEJPEK M., SALAČ J., ŠÍMA A.: Základy rodinného práva: Aleš Čeněk, Plzeň 2009. ISBN 978-80-7380-139-7

HRUŠÁKOVÁ M., KRÁLÍČKOVÁ Z.: České rodinné právo: Nakladatelství Doplněk, Brno 2006. ISBN 80-7239-192-5

PRAŽÁK, Z.: Občanský zákoník s komentářem. Česká Těšín, Poradce, s.r.o., 2012: ISBN 978-80- 7365-338-5.

RONOVSKÁ, K., DOBROVOLNÁ, E., LAVICKÝ, P.: Úvod do soukromého práva: Zvláštní část. Brno: Česká společnost pro civilní právo procesní, z.s., 2017: ISBN 978-80- 88248-019.

ŠEVČÍK ml., L.: Vyznejte se v rodinném právu. Brno: BizBooks, 2014: ISBN 978-80-265-0221-0

ŠÍNOVÁ, R. a kolektiv: Řízení ve věcech rodinně právních. Praha: Leges, 2010: ISBN 978-80-87212- 50-9.

ŠÍNOVÁ, R., ŠMÍD, O. a kolektiv: Manželství. Praha: Leges, 2014: ISBN 978-80-7502-046-8.

NEVEČEŘALOVÁ, Marie. Zvláštní matrika, příručka nejen pro matrikáře. Brno: NOVEKO 96 spol. s r.o., 2011.

ÚZ: Vnitřní správa. Ostrava: Sagit, a.s., 2018: ISBN 978-80-7488-304-0.

ÚZ: Úředníci obcí a krajů. Ostrava: Sagit, a.s., 2018: ISBN 978-80-7488-3014-9

Přílohy

Příloha č. 1 – Kniha manželství – úvodní strana⁷²

VZOR 2

KNIHA MANŽELSTVÍ

Počet matričních listů:

(název matričního úřadu)

okres:

Matriční kniha je vedena pro:

Uvedené údaje ověřil **matrikář úřadu s rozšířenou působností nebo krajského úřadu** – jméno a příjmení:

Úřední razítko **úřadu s rozšířenou působností nebo krajského úřadu**:

Datum ověření:

Podpis:

Úvodní list matriční knihy manželství – 110 g

⁷² Vyhláška č. 207/2001 Sb., Vyhláška Ministerstva vnitra, kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2001-2022 [citováno dne 20. 2. 2022]. Dostupné na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-207>

Příloha č. 2 – Úmrtní list⁷³

ČESKÁ REPUBLIKA
ÚMRTNÍ LIST

v knize úmrtí matričního úřadu

okres

ve svazku roč. strana/list poř. č.

Místo úmrtí	
Den, měsíc a rok úmrtí	
Jméno(a) a příjmení, popř. rodné příjmení	
Den, měsíc, rok a místo narození, okres/stát	
Osobní stav	
Rodné číslo	
Pohlaví	
Místo trvalého pobytu, okres/stát	
Manžel(ka): jméno(a) a příjmení, popř. rodné příjmení rodné číslo	
Poznámka	

V

dne jméno, příjmení a podpis matrikáře

Číslo zúčtovatelného tiskopisu: ÚL 000000

PANTONE 427 U

73 Vyhláška č. 207/2001 Sb., Vyhláška Ministerstva vnitra, kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2001-2022 [citováno dne 13. 3. 2022]. Dostupné na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-207>

Příloha č. 3 – Oddací list⁷⁴

ČESKÁ REPUBLIKA
ODDACÍ LIST

v knize manželství matričního úřadu

okres

ve svazku roč. strana/list poř. č.

Místo uzavření manželství		
Den, měsíc, rok uzavření manželství		
	muž	žena
Jméno(a) a příjmení, popř. rodná příjmení		
Den, měsíc, rok a místo narození, okres/stát		
Rodné číslo		
Osobní stav		
Jméno(a) a příjmení, popř. rodná příjmení rodičů		
Dohoda o příjmení: muž: žena: děti:		
Poznámka		

V

dne

jméno, příjmení a podpis matrikáře

Číslo zúčtovatelného tiskopisu: O 000000

PANTONE 691 U

⁷⁴ Vyhláška č. 207/2001 Sb., Vyhláška Ministerstva vnitra, kterou se provádí zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů [online] c2001-2022 [citováno dne 13. 3. 2022]. Dostupné na: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-207>